

Čemá? Ne delaj mi krivice!
 Kdo sem? Poglej mi bliže v lice!
 Sedaj sem Brahma, tvorec tvoj.
 Ustvarjam z modroj ti rokój
 Svet poln življenja, velekrasja,
 Svet poln razuma in soglasja.
 A zdaj sem Siva, ki tá svet
 Prevračam v kaos divji spet.
 A nisem Brahma niti Siva.
 Le moč prirodna jaz sem živa!
 In ne ustvarjam ti svetov,
 Ne uničujem jaz jih vuov —
 Le gibljem se brez prenehanja,
 Od vekov večno brez prestanja ...
 Ne vem, kaj je življenje, smrt,
 Neznana srd sta mi in črt,
 A tudi ne poznám ljubezni;

Ne vem, kaj je dobrost in zlost,
 Ne vem, kaj greh je, kaj svetóst,
 Poznáam le — zákon svoj železni;
 Nepremekljiv, strog, večen je
 In trd, neoporečen je!
 Kdo sem? Ugibaj! Sfinga bajna,
 Neuganljiva, v bistvu tajna!
 Kdó sem? Le premotrávaj me,
 Spoznávaj, proučavaj me —
 Zabava krasna, duhovita —
 Do dná spoznal ne boš mi bita!
 Jaz sužnja tvoja? Rob ti moj?
 To večni je mej nama boj.
 Komú na prid, kdaj boj končá se,
 Ki z novoj siloj vsak dan rase?
 Kdó sem? Kdo pač razreši dvom?
 Vesoljnost jaz sem, tí atóm!

A. Aškerc.

Uskok.

Zajaše belca čilega junaški voj,
 Za njim v krvavo sečo gré navdušen roj.
 V desnici sabljo krvorosno voj vihtí,
 A bojaželjen k nebu se »urá!« glasi.

Topov stotina nosi smrt čez plan,
 Svinčena toča trosi tisoč težkih ran;
 A vojsko tira le napréj srčan pogum ...
 Umika se železni zid sovražnih trum

Junak je vsak. Boj ljuti slavno bo končán.
 O, hrabri četi tej je blede strah neznán;
 Saj za svobodni prag očinski se borí,
 Vsak veren sin zanj rad žrtvuje srčno kri.

A vsak? — Čuj, do neba se zmage ori glas!
 Strašljivca tam leden pa spreletava mráz ...
 Še jeden sam naval — in v prahi vrag leží!
 In vsi naprej! On sam, on sám nazaj zbeží ...

»Urá, urá!« razlega jek se do neba,
 Ovenčan v zraku zmage prapor plapolá!
 Čeprav porazil meč je mnog junaški cvet,
 Vesél praznuje zmago rod za dom svoj vnet.

A kaj možém jeklenim guba se obraz,
 Ko tolpi tam odpirajo zdaj ozko gaz?
 Vztrepeče vsem srcé ... Pravično sodi Bog!
 Mi k zmagi šli smo — na morišče gré uskok.

L. S. Mozirski.

